

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ฉบับข้าราชการ

“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข
เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม
ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 กถนนกรุงเทพฯ-นนทบุรี แขวงวัดสินธุ์
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100
โทรศัพท์ 0 2280 4085 แฟกซ์ 0 2281 3938
www.nesdc.go.th

รายละเอียดเพิ่มเติมที่
<http://nscr.nesdc.go.th>

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เดินหน้าประเทศไทยไปต่อ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประธานาธิบดี วิษณุ เอkkะนันทน์ ได้ทรงระบุ ให้เป็นเป้าหมายหลัก 6 ด้าน ที่ประเทศไทยต้องดำเนินการ ตามแนวทาง 6 ยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ ที่มุ่งยกระดับรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง พร้อมสร้างความสุข อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ตามแนวทาง 6 ยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ

1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ความมั่นคงแบบองค์รวม

สร้างกรอบแนวคิดใหม่ด้านความมั่นคง ที่เรียกว่า “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ยกระดับ ขีดความสามารถของกองทัพ หน่วยงาน ด้านความมั่นคง และทุกส่วนของภาครัฐ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานรอง ใน การ ป้องกันแก้ไขปัญหาที่ มีผลกระทบต่อ ความมั่นคงของชาติ

สร้างสันติสุขอย่างก้าว

สร้างสันติภาพในพื้นที่ ที่มีความขัดแย้ง ผนึกกำลังขีดความสามารถ ของกองทัพ พัฒนาบุคลากร ยุทธโธปกรณ์ ยกระดับการฝึกร่วมที่ทันสมัยพัฒนาภารกิจ สำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง

จัดการเลือกตั้งอย่างมีประสิทธิภาพ

เสริมสร้างพระราชอำนาจและสถาบันต่างๆ ให้มีนิยามฯ แนบคิด และการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาปรับปรุงระบบการเลือกตั้งให้มี ประสิทธิภาพสามารถจัดการเลือกตั้งได้ อย่างสุจริต สามารถด้วยตนเอง คุณเก่ง เข้ามายบริหารประเทศ เพื่อมุ่งสู่การปกคล่อง ในระบบประชาธิปไตย ให้กับประเทศ เป็นประมุข พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน

ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ

สร้าง “เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจใหม่” เพื่อ ยกระดับให้ไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และ มีเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างมีเสถียรภาพและ ยั่งยืน บนแนวคิด 3 ประการ คือ “ต่อยอด อดีต ปรับปัจจุบัน สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” มองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ในแต่ละห้องถิน และเร่งพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคนรุ่นใหม่ และ เพิ่มศักยภาพของข้าราชการ

ส่งเสริมงานวิจัย

ส่งเสริมภาครัฐในด้านการวิจัย พัฒนา และ ประยุกต์ใช้ตัวรวมจากภูมิปัญญาห้องถิน สร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่มีองค์ความรู้ เชื่อมโยง และประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ต่าง ๆ ของรัฐ

เมืองเศรษฐกิจประจำภาค

ยกระดับจังหวัดสำคัญเป็นเมืองเศรษฐกิจ ประจำภูมิภาค สร้างเมืองเศรษฐกิจเฉพาะด้าน เสริมสร้างการรวมกลุ่มของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ โดยมีมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาในห้องถิน เป็นศูนย์เชิงเคลื่อน เศรษฐกิจแต่ละภาค

พัฒนาระบบการเงินภาครัฐ

เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรร งบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ และเชิงพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ ขยายฐานภาษี และจัดเก็บภาษีรายการใหม่ ภาครัฐมีวิธีป้องกันความเสี่ยง และมีกลไก เชิงสถาบันดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน ในภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพ

บูรณาการกลไกภาครัฐ

เพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนา ผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมบุคลากรภาครัฐในด้านเทคโนโลยีทันสมัย และบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิชาการ

3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพกรอบบุคคล

พัฒนากรอบบุคคล

วางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ ประเทศอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการพัฒนา และยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติ ทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง มีคุณภาพ และมีความตืออยู่ในที่

ปฏิรูปการเรียนรู้

ปฏิรูปการเรียนรู้ในทุกดับ ฝ่ายน้ำที่ดี ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม พร้อมพัฒนาการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ที่เน้น การลงมือปฏิบัติ ตระหนักรถึงพหุปัจจัย ส่งเสริมให้ภาคีมีความร่วมรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิต รวมถึง พัฒนาและปรับทัศนคติให้คุณที่เคยกระทำ ความผิดได้กลับมาเป็นกำลังในการพัฒนา ประเทศ

บูรณาการข้อมูล

บูรณาการฐานข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ ระหว่างกระทรวงและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิน ในการเข้ามามีบทบาทด้าน เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ควบคู่ กับปฏิรูปสื่อในเชิงสร้างสรรค์

พัฒนาการกีฬา

สนับสนุนกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ พัฒนาจิตใจ สร้างความสามัคคีให้คุณในชาติ รวมทั้งสร้างนักกีฬาระดับชาติ พัฒนาบุคลากร ด้านกีฬา และนันทนาการ เพื่อรองรับ การเติบโตของประเทศสู่อุตสาหกรรมกีฬา ระดับภูมิภาคเอเชีย

4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เหมาะสมกับทรัพยากรของท้องถิ่น บูรณาการข้อมูลในทุกหน่วยงานเพื่อให้เกษตรกรรมสามารถเข้าถึงฐานทรัพยากร การวิจัย ความต้องการเทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านข่าวสารได้ถูกต้องรวดเร็ว

จัดการการเข้าถึงทรัพยากรอย่างเป็นธรรม
รัฐทำหน้าที่กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ปรับปัจจุบันภูมิปัญญา เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ รวมทั้งปรับระบบเอกสารสารสิทธิ์การถือครองที่ดินประเภทต่าง ๆ เพื่อการประกอบอาชีพ

ดูแลผู้บุรุษอย่างเสมอภาค

สร้างความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษี พัฒนาการทำธุรกรรมทางการเงินของประชาชน และภาคธุรกิจให้สะดวกยิ่งขึ้น สนับสนุนองค์กรของผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็ง และส่งเสริมให้องค์กรส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการคุ้มครองผู้บริโภค

ดูแลแรงงานไทย

ยกระดับกลไกการคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล สร้างเสริมด้านการพัฒนาศักยภาพแรงงาน ให้เป็นแรงงานฝีมือคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เตรียมพร้อมสู่สังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส

เตรียมความพร้อมในทุกมิติเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อผู้พิการ

พัฒนาระบบสวัสดิการ

รัฐให้หลักประกันในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา พัฒนาระบบสวัสดิการถ้วนหน้า ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาล องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ครุภัณฑ์ หรือองค์กร ประชาสังคม

ส่งเสริมความเสมอภาค

ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ และบทบาทสตรีในทางการเมือง และการบริหาร พัฒนาสร้างความเท่าเทียมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยให้สถาบันการศึกษา มีบทบาทการยกระดับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม

ปรับโครงสร้างการบริหาร

จัดทำแผนแม่บทชุมชน ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมาย ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบการบริหารงานในระดับภาค และกลุ่มจังหวัด

5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสีเขียว

เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจ

ฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริม การทำท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จัดการทรัพยากร

สร้างระบบฐานข้อมูลในรูปแบบฐานการพัฒนารัฐ บริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ระหว่างสัตว์ป่า คน และชุมชน สร้างกลไกการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียวรายจังหวัด

สร้างจิตสำนึก

สร้างความตระหนักให้ประชาชน เอกชน เห็นความสำคัญของแม่น้ำ มีแผนอนุรักษ์พื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโครงสร้างข่ายการสัญจรทางน้ำ ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ทั้งระบบ

พัฒนาระบบนิเวศ

หยุดยั้งการทำลายพื้นที่ป่า พื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน ส่งเสริมการใช้พื้นที่ด้านน้ำที่เหมาะสม กำหนดสิทธิชุมชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ จำกัดทำแ朋ผังภูมินิเวศ ที่มุ่งเน้น “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ”

สร้างเศรษฐกิจภาคตะวันออกยั่งยืน

สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนทางเศรษฐกิจภาคตะวันออก ให้เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานราก บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่น้ำฟุ้งและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทั้งหมดโดยยังคงรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับทะเล รวมทั้งมีการปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ

6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การรัฐเพื่อประชาชน

ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประชารัฐส่วนรวม” เพิ่มขีดสมรรถนะการทำงานของภาครัฐให้มีความทันสมัย นำระบบบุคคลากรมาประยุกต์ใช้ มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนองค์กรได้ตามสถานการณ์ พร้อมทำงานแบบบูรณาการ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และมีระบบการเงิน

ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

ทุกภาคส่วนต้องร่วมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสอดคล้อง เวลา เวลา ไปร่วมใส่ชื่อสัญญาติ ไม่ยอมรับการทุจริต และประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม การประเมินผลได้

กระจายอำนาจอย่างเหมาะสม

ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เนماะสมกับแต่ละภารกิจสนับสนุนการกระจายอำนาจสู่องค์กร ส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีระบบภาษีและรายได้ ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

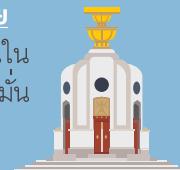
พัฒนาค่านิยมในการทำงาน

บุคลากรภาครัฐเป็นคนดี คนเก่ง ยึดระบบคุณธรรม ยึดค่านิยมในการทำงาน เพื่อประชาชน โดยจะมีการพัฒนาขีดความสามารถ บุคลากรภาครัฐ เพื่อความก้าวหน้า ในสายอาชีพ

ยึดมั่นหลักประชาธิรัฐ

บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยึดมั่น ในหลักประชาธิรัฐ และปฏิสิทธิ์ในนุชชยชน และปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคกัน สร้างเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

จากยุทธศาสตร์ชาติถ่ายทอดสู่แผนระดับต่าง ๆ

คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย

แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

แผนระดับที่ 2

แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ

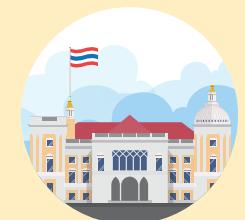
แผนการปฏิรูปประเทศ
ด้าน...

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ

แผนความมั่นคง

แผนระดับที่ 3

แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ แผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 สู่การปฏิบัติให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกิจ หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ รวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ

หมายเหตุ
นับแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2560 มีมติกำหนดการตั้งชื่อแผนในระดับที่ 3 ให้ใช้ชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ. -)” เนื่องแต่ได้มีการระบุชื่อแผนให้ในกฎหมายก่อนที่จะมีมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560 เช่น พระราชบัญญัติพระราชกำหนด พรบราชบัญญัติ กฎกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น ว่าให้ใช้ชื่อแผนว่า แผนแม่บทด้าน... แผนพัฒนา... หรือ แผนอื่น ๆ ... จึงจะสามารถใช้ชื่อแผนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้น ๆ

การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ

การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ ดำเนินการผ่านแนวทางการพัฒนาด้วยแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางของหน่วยงานรัฐในการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน บนหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship) โดย

- X คือ โครงการ/การดำเนินงานที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐดำเนินการ
- Y1 คือ แนวทางการพัฒนาและเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ระดับแผนย่อย
- Y2 คือ เป้าหมายของแผนแม่บทฯ ประเด็น... แต่ละฉบับ
- Z คือ เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีความสอดคล้องและสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมาย ผลผลิตเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการ/การดำเนินงาน (X) จะต้องมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์เบื้องต้น เป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทฯ (Y1) รวมถึงต้องมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์ขั้นกลาง เป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ ประเด็น... (Y2) ตลอดจนมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์สุดท้าย เป้าหมาย/ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ (Z)

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)

เป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ผ่านแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการต่าง ๆ ในรูปแบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR)

- เป็นระบบ Paperless System เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- สามารถเผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบ ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผล
- เป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นบูรณาการ
- ช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานรวมทั้งช่วยลดภาระการให้ข้อมูลเพื่อประกอบการชี้แจงต่าง ๆ ของหน่วยงาน

